

SRR 4/2018 rd

**STATSRÅDETS REDOGÖRELSE TILL RIKSDAGEN OM FINLANDS FORTSATT DELTAGANDE I
SÄKERHETSSEKTORNS UTBILDNINGSSAMARBETE I IRAK**

Statsrådet lämnar i enlighet med lagen om militär krishantering (211/2006) riksdagen en redogörelse om Finlands fortsatta deltagande i Irakinsatsen *Operation Inherent Resolve* (OIR) med cirka 80 soldater från den 1 januari till den 31 december 2019. Detta inbegriper deltagande i utbildnings- och rådgivningsuppgifter i Irak samt i nödvändiga stabs-, förvaltnings- och stöduppgifter.

1. Situationen i landet och i regionen, inklusive säkerhetsläget

ISIL (*Islamic State of Iraq and the Levant*, känd även under namnet ISIS, *Islamic State in Iraq and al-Shaam* samt under den arabiska förkortningen Da'ish eller DAESH, *ad-Dawlah al-Islāmīyah fī al-'Irāq wash-Shām*) utropade 2014 ett kalifat som sträcker sig över Syriens och Iraks territorium.

Till stöd för Irak i kampen mot ISIL har det upprättats en internationell koalition mot ISIL ledd av Förenta staterna (*Global Coalition against Daesh*). Koalitionen har en bred metodarsenal och är verksam inom fem olika sektorer. Den kämpar mot ISIL militärt både i Irak och i Syrien, den strävar efter att stabilisera de befriade områdena och lämna bistånd i det humanitära läget, strävar efter att hindra utländska stridande från att röra sig över gränserna, motarbetar ISIL-producerad propaganda och vill smula sönder ISIL:s ekonomiska infrastruktur. En underarbetsgrupp som fokuserar på polisutbildning stöder den irakiska polisens reformsträvanden för att höja polismaktens representativitet och tillförlitlighet.

Iraks väpnade styrkor har med koalitionens stöd återerövrat områden så att numera endast 2 % av Iraks areal är i händerna på ISIL, medan siffran 2014 uppgick till 40 %. Kampen mot ISIL har gjort det möjligt för 3,7 miljoner människor att återvända hem till områden som befriats från ISIL. Det finns alltså 2,1 miljoner människor i intern landsflykt. Förutsättningen för att de ska kunna återvända till sina hemtrakter är att de befriade områdena är stabila och säkra.

ISIL:s våldsamma ideologi försvinner inte med ett militärt nederlag. Även om kalifatet har störtat samman, fortsätter kampen för att göra slut på ISIL-cellerna. En del ISIL-krigare estimeras stanna kvar i Mellanöstern, en del ta sig till Nordafrika, en del tillbaka till sina ursprungsländer och en del sikta in sig på Europa. I sin propaganda har ISIL manat sina anhängare att hellre attackera västländerna där de är bosatta än att resa till Levanten.

Säkerhetssituationen i Irak har förbättrats men är fortfarande instabil. Många experter bedömer att tvisterna mellan de olika grupperingarna i Irak kan blossa upp till en intern uppgörelse när den gemensamma fienden ISIL har besegrats. Det är viktigt med dialog och arbete för försoning mellan de olika etniska, religiösa och politiska grupperingarna. Det blir en stor utmaning att stabilisera och återuppbygga de av ISIL befriade områdena. I arbetet ingår förutom infrastrukturprojekt och basservice också bl.a. att på det lokala planet förankra principer om god förvaltning, rättsstatlig utveckling, och mänskliga rättigheter. Sker detta inte, finns det risk för att ISIL återkommer.

Det hölls parlamentsval i Irak den 12 maj 2018. Det gick att garantera säkerheten under valdagen men valdeltagandet blev beklagansvärt lågt (45 %). En överraskande seger vanns av den andliga shialedaren Al-Sadris allians, där också kommunistpartiet och sekulära rörelser ingick. Alliansen lovade en ändring i dagens politik, satsningar på återuppbyggnad och förbättrad basservice. Al-Sadr har motsatt sig ett ökat inflytande i Irak såväl från USA som från Iran. Den Iranstödda shiamilens ledare Al-Amirs allians verkar ha blivit tvåa och förhandsfavoriten, den nuvarande statsministern Al-Abadins grupp trea. Regeringsförhandlingarna förväntas bli långa och svåra.

Relationerna mellan Bagdad och det autonoma Kurdistan i norra Irak stramades åt hösten 2017 när Kurdistan ordnade en folkomröstning om självständighet. Krisen försvårade situationen i det autonoma Kurdistans territorium i norra Irak där det är meningen att det ska hållas parlamentsval och presidentval den 30 september 2018.

Det ekonomiska läget i Irak försämrades dramatiskt när oljepriset rasade och kriget mot ISIL började. Nu försöker man stimulera ekonomin med hjälp av ett lån från IMF och löften om stöd för återuppbyggnaden. Oljepriset har stigit betydligt. Landet står dock inför en svår situation när de ekonomiska strukturerna ska diversifieras. Samtidigt måste korrruptionen rensas ut och arbetsplatser skapas. Merparten av den irakiska statsbudgeten går till löneutgifter för den offentliga sektorn och säkerhetsstyrkorna. Den privata sektorn är så gott som obefintlig.

2. Det centrala innehållet och målen för OIR-insatsen

Koalitionen mot ISIL stöder sig på FN:s säkerhetsråds resolution 2170 (2014) där det betonas att det är nödvändigt att FN:s medlemsländer aktivt samarbetar för att bekämpa ISIL. I ett brev till FN:s generalsekreterare den 25 juni 2014 bad Iraks utrikesminister om bistånd för utbildning och materiel till stöd i landets kamp mot ISIL. Säkerhetsrådets ordförande gav den 19 september 2014 utifrån konsensus i säkerhetsrådet ett utlåtande, där man väddar till det internationella samfundet för att det ska stärka och utvidga biståndet till den irakiska regeringen i kampen mot ISIL och andra beväpnade grupperingar. Den internationella koalitionen mot ISIL har för närvarande 75 medlemmar, däribland alla nordiska länder och EU-länder samt bland organisationerna Arabförbundet, Europeiska unionen, Nato och Interpol.

Koalitionens militära insatser mot ISIL i Irak och Syrien leds av *Operation Inherent Resolve* (OIR) som inrättades 2014 under ledning av Förenta staterna. I OIR-insatsen deltar 26 länder med sammanlagt över 9 000 soldater. Utgångspunkten är att varje land som ingår i koalitionen bestämmer hur stort stöd det bidrar med. Stödet ska dock utgå från de handlingslinjer som har fastställts för insatsen och den kapacitet som insatsen har begärt.

Utbildningsverksamheten (*Building Partnership Capacity*, BPC) och rådgivningsverksamheten (*Advise and Assist*, A&A) sker inom ramen för OIR-insatsen. Målet med utbildningen och rådgivningen är att förkovra förmågan hos de irakiska säkerhetsstyrkorna, medräknat styrkorna i irakiska Kurdistan, att bekämpa ISIL samt att stödja återställandet av säkerheten och stabiliteten i regionen. OIR-insatsen har fem regionala BPC-utbildningscenter i Irak (Erbil, Taji, Al-Asad Airbase, Besmaya och Camp Dublin). Dessutom bedrivs rådgivningsverksamhet för staber och trupper i deras operationsområden. Från de nordiska länderna deltar utöver Finland Sverige, Norge och Danmark.

Utbildningen och rådgivningsverksamheten leds från staben för insatsens markkomponent i Bagdad. Hela insatsens ledningsstab finns i Kuwait.

3. Insatsens karaktär och användning av maktmedel

Insatsen är indelad i fyra faser: Målet för den första fasen var att stoppa ISIL:s framfart och att försvaga organisationen. I den andra fasen var målet att bryta ned organisationen, inleda utvecklandet av de irakiska säkerhetsstyrkornas prestationsförmåga med målet att öka säkerhetsstyrkornas och administrationens kapacitet och att fortsätta de militära aktionerna mot ISIL. Den tredje fasen syftar till att eliminera ISIL och stabilisera säkerhetsläget i Irak och Syrien. Målet för den fjärde fasen är att normalisera säkerhetsläget. Insatsen är som bäst i fas tre och det har gått snabbare än förväntat att nå målen. En övergång till den fjärde fasen förutsätter att ISIL slås ned militärt (*military defeat*). Det kräver att ISIL inte har större tätorter, regioner eller strategisk infrastruktur i sitt våld eller förmåga att fungera med konventionella metoder. Dessutom måste de lokala säkerhetsmyndigheterna kunna bemöta säkerhetshot. Vikten av en övergripande strategi för åtgärderna mot ISIL betonas.

OIR-insatsen genomförs på begäran av och i samförstånd med Iraks regering. Med Irak finns det ingen i krishanteringsinsatser sedvanlig för alla deltagande stater gemensam överenskommelse

om truppers rättsliga ställning (*Status of Forces Agreement, SOFA*), utan de deltagande länderna har avtalat bilateralt med Iraks regering om sina truppers rättsliga ställning.

Noterna mellan Finlands regering och Iraks regering om de finländska soldaternas deltagande växlades våren 2015. Där anges att finländsk militärpersonal med tjänstepass beviljas en status jämförbar med den som enligt Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser beviljas den administrativa och tekniska personalen på beskickningar. På basis av notväxlingen kan dessa personer använda uniform och bära vapen i självförsvars syfte. Detta motsvarar de noter som också de övriga insatsländerna har växlat med Iraks regering.

De trupper som deltar i insatsen har inte gemensamt överenskomna regler om användning av maktmedel, utan insatsländerna fastställer egna regler för sina trupper. När det gäller Finlands trupper grundar sig en eventuell användning av maktmedel på den rätt till individuellt självförsvär som erkänns inom folkrätten. Nationellt grundar sig rätten till individuellt självförsvär på nödvärn enligt strafflagen (39/1889). I utbildningen och rådgivningsverksamheten kan det uppstå situationer som kräver användning av maktmedel i självförsvär. Nationellt finns det bestämmelser om användning av maktmedel i 27 § i lagen om militär krishantering. Finland har utfärdat nationella regler för användning av maktmedel för de soldater som deltar i insatsen.

4. Säkerhetsläget och riskbedömningen för insatsen

Det allmänna läget i Irak fortsätter att vara instabilt och säkerhetsläget varierar mycket från region till region. ISIL har lidit betydande förluster både i Irak och i Syrien och har förlorat vidsträckt markområden. Organisationen kontrollerar alltjämt smärre områden i de norra delarna av Irak och är i stånd att utföra terrorattacker, också i huvudstaden Bagdad. Extremistgruppernas aktioner riktar sig i första hand mot shiabefolkningen och de irakiska säkerhetsstyrkorna, men också koalitionsstyrkorna kan utsättas för attacker.

ISIL torde fortsätta attackera de irakiska säkerhetsstyrkornas och de kurdiska peshmergatruppernas grupperingar. De största riskfaktorerna är direkt och indirekt beskjutning samt spräng- och självmordsattacker, också med hjälp av fordon. Det finns också minor och odetonerad ammunition i terrängen. Det är möjligt att kemiska vapen tillgrips, men på grund av det elementära sättet att sprida dem blir effekten sannolikt rätt svag och lokalt begränsad.

I Kurdistan har regionförvaltningens övervakning varit effektiv och inom det autonoma området har säkerhetsläget och risknivån varit stabila utan dess större säkerhetsincidenter.

5. Finlands deltagande, deltagarformer och mål samt effekterna på vår försvarsförmåga

Den 20 mars 2015 beslutade Finland delta i utbildningssamarbetet i Irak med högst 50 soldater i ett års tid. Året därpå fördubblades deltagandet till cirka etthundra soldater omfattande både utbildnings- och rådgivningsverksamhet till den 31 augusti 2017. Detta kan också ses som ett svar på Frankrikes begäran om bistånd riktad till EU:s medlemsländer den 17 november 2015 med stöd av i artikel 42.7 i Lissabonfördraget, alltså klausulen om ömsesidigt bistånd. Biståndsbegäran anknöt till terrorattackerna i Paris i november 2015 och det var första gången klausulen om ömsesidigt bistånd åberopades.

Republikens president beslutade den 28 juni 2017 på föredragning av statsrådet om en fortsättning på Finlands deltagande i OIR-insatsen i Irak med cirka 100 soldater från den 1 september 2017 till utgången av 2018. Detta inbegriper deltagande i utbildnings- och rådgivningsuppgifter i Irak samt deltagande i nödvändiga stabs-, förvaltnings- och stöduppgifter.

I enlighet med beslutet breddades den utbildning och rådgivning som Finland tillhandahåller till att utöver peshmergatrupperna också omfatta säkerhetsstyrkor som hör till Iraks centraladministration, inte endast i norra Irak utan även på annat håll i landet. För närvarande agerar de finländska soldaterna både inom kurdområdet och utanför området i basen väster om staden Qayyarah. Det finländska deltagandet inbegriper idag en utbildaravdelning, en mobil utbildargrupp, en egenskyddsavdelning samt nödvändiga stabs-, underhålls- och stödelement. Soldaternas ställning och bärande av vapen grundar sig på notväxlingen mellan Finlands regering och Iraks regering som alltjämt är i kraft.

Meningen är att tyngdpunkten i det finländska deltagandet under 2018 ska flyttas över till basen i Qayyarah i ett område kontrollerat av Iraks centraladministration och stödet tills vidare fortsätta i Erbil. På grund av det inrikespolitiska läget i Irak är det befogat att göra sig beredd på en koncentration av verksamheten till områden utanför det autonoma Kurdistan. Verksamhetsförutsättningarna i området har tidvis blivit snävare och antalet deltagare i utbildningen har varierat. Än så länge kan verksamheten fortsätta i nuvarande form inom kurdområdet. Förändringarna i koalitionen verksamhet gör att förändringar i Finlands deltagande också framöver är möjliga bl.a. när det gäller vilka baser och arrangemang för logistiskt stöd som används.

Innehållet i utbildningen har förskjutits från utbildning av stridande enheter mot utbildning av styrkor som ansvarar för säkerheten i området. Den utbildning finländarna har tillhandahållit i Irak har förbättrat de deltagande truppers förmåga att fungera som enhet och att klara sig i stridssituationer samt byggt grunden för att hantera säkerhetssituationer och kontrollera säkerhetsområden. Sjukvårdsutbildningen har minskat dödligheten hos sårade och framför allt har utbildningen om improviserade sprängladdningar (IED) minskat förlusterna bland utbildningsdeltagarna. Till ingången av maj 2018 har finländarna utbildat över 3 000 peshmergasoldater och soldater i Iraks säkerhetsstyrkor. Den finländska utbildaravdelningen och det finländska sättet att utbilda har fått god respons. Det har satsats på utbildning i första hjälpen, vilket har gett konkreta resultat bl.a. i vården av sårade på fältsjukhusen.

För att de från ISIL befriade områdena ska kunna stabiliseras måste de återuppbyggas och det måste också finnas ett fungerande lokalt säkerhetsmaskineri. Det är avgörande på vilket sätt säkerheten framöver upprätthålls i området. Utgångspunkten är att det är av lokal befolkning sammansatta polisstyrkor och säkerhetstrupper som ska upprätthåller säkerheten. Detta kräver en högre standard hos Iraks väpnade styrkor och säkerhetsstyrkor via såväl utbildning som rådgivning.

Resultatet av parlamentsvalet i maj inverkar i hög grad på hur Iraks säkerhetspolitiska läge utvecklar sig: strävan att stabilisera och reformera samhället kräver att centraladministrationen tar svåra beslut när det gäller de ekonomiska och politiska verksamhetsförutsättningarna för olika befolkningsgrupper, förbättrad offentlig service och utrensning av korrruptionen. Att tackla dessa frågor och utveckla de nationella aktörernas kapacitet inom säkerhetssektorn är centrala förutsättningar för att förhindra en ny uppgång för ISIL. Även om ISIL har slagits ned militärt, kräver stabiliseringen av Irak internationellt stöd.

Det är motiverat att fortsätta med Finlands utbildande och rådgivande verksamhet i Irak. Det är meningen att Finland ska fortsätta delta i insatsen med cirka 80 soldater från den 1 januari 2019 till utgången av året. Deltagandet avser inkludera utbildnings- och rådgivningsverksamhet, nödvändigt egenskydd samt nationella stöd- och underhållselement. Målet är att utveckla den egna förmågan hos de irakiska säkerhetsstyrkorna, medräknat styrkorna i irakiska Kurdistan, att bekämpa ISIL och att återställa den lagliga statsmaktens kontroll samt att stödja återställandet av säkerhet och stabilitet i regionen.

De semimilitära PMF-trupperna som inte hör till den irakiska centraladministrationens säkerhetsstyrkor lämnas alltså utanför finländarnas utbildnings-, rådgivnings- och biståndsverksamhet, eftersom det anses möjligt att de kan härbärgera så kallad shiamilis (*SMG, Shia Militia Group*).

Soldaternas ställning och bärande av vapen ska enligt förslaget också framöver grunda sig på den notväxling mellan Finlands och Iraks regeringar som alltså är i kraft.

Deltagande ökar det nationella försvarets kapaciteter. Värdefull erfarenhet kan erhållas om ledning och underhåll av en styrka och dess rörelser i krävande rådgivningsuppdrag inom koalitionsinsatsen.

6. Genomförande av den övergripande strategin

Genom att delta i OIR deltar Finland också i kampen mot den internationella terrorismen, däribland i kampen mot ISIL. Det är också ett sätt att samtidigt främja samarbetet med Förenta staterna som har gett koalitionen aktioner mot ISIL hög utrikes- och säkerhetspolitisk prioritet. Koalitionens övergripande agerande syftar också till att påverka de grundläggande orsakerna till migrationen.

Finland stärker sina bilaterala relationer med Irak i vid utsträckning. Utöver de militära åtgärderna stöder Finland i Irak utveckling av den civila säkerhetssektorn och via UNDP-fonden stabiliserande åtgärder i de från ISIL befriade områdena, lämnar humanitärt bistånd och finansierar minröjning. Finland förbereder också understöd för att utveckla yrkesutbildningen i Irak. Samarbetet i fråga om återsändanden ett viktigt element i den övergripande strategin. Finlands mål är att få till stånd en mekanism som underlättar samarbetet kring återflyttning och återsändande av asylsökande som på sin ansökan fått ett avslag som vunnit laga kraft. Koalitionen har i samarbete med UNDP upprättat en stabiliseringsfond för Irak (*Fund For Stabilization, FFS*) för att stabilisera de områden som befriats från ISIL. Med fondens medel stöds de omedelbara behoven av återuppbyggnad i regionerna, såsom iståndsättning av infrastrukturen, stärkning av lokalförvaltningen och återupplivande av den ekonomiska verksamheten. Verksamheten skapar möjligheter för dem som tvingats lämna sina hemtrakter att återvända hem. Hittills har Finland beviljat fonden sammanlagt 4 miljoner euro. Finlands totala stöd till Irak i pengar räknat upp gick till nästan 18 miljoner euro till utgången av 2017. Finland fortsätter stödet till Irak inom ramen för det internationella samfundet och gav ett löfte om 10 miljoner euro i bistånd vid konferensen om återuppbyggnaden av Irak som hölls i Kuwait i februari 2018. Finland deltar i koalitionen arbetsgrupp för stabilisering.

De mångfacetterade problemen i Irak har återspeglats i antalet asylsökande i Europa. Irakierna utgör den största gruppen asylsökande i Finland. År 2015 anlände sammanlagt 32 500 asylsökande till Finland, av dem 20 500 från Irak. Sedan dess har antalet irakiska sökande sjunkit avsevärt (2016–2017 inalles 2 600). År 2017 fattade Migrationsverket sammanlagt 4 337 asylbeslut som gällde irakiska medborgare. Av dessa beslut var 2 154 avslag. Antalet negativa lagakraftvunna asylbeslut som gäller irakiska asylsökande har ökat ansevärt. Finland har som mål att med Irak avtala om en mekanism som också möjliggör icke-frivilliga återsändanden. Återsändandefrågor diskuteras också i migrationsdialogen som förs mellan EU och Irak. Samtidigt sporrar de finländska myndigheterna de sökande till att i främsta hand resa tillbaka frivilligt. Åren 2016–2017 återvände dryga 2 000 asylsökande frivilligt till Irak, men det här året har viljan att återvända minskat märkbart.

Inom ramen för stabiliseringsåtgärderna deltar Finland via den civila krishanteringen i ISIL-koalitionens polisutbildning där Italien är ledande nation. Finland har utstationerat fem polisutbildare till utbildningscentralen i Bagdad från ingången av 2018.

Koalitionen syftar till att förhindra tillträdet till Syrien och Irak för utländska stridande, bland annat genom att ändra resandelagstiftningen. Genom samarbete mellan gränsmyndigheterna och polisen har strömmen av utländska stridande till området avsevärt kunnat minskas. Antalet utländska stridande till Irak och Syrien har minskat med 90 %, delvis på grund av åtgärder från Turkiets sida, med vilka landet har lyckats hindra ISIL från att nå den turkisk-syriska gränsen. Finland deltar i koalitionens arbetsgrupp om utländska stridande (*Foreign Terrorist Fighters*, FTF) där Finland har fört fram sin nationella praxis, såsom åtgärder för att bekämpa våldsamt extremism, och särskilt betonat det förebyggande arbetet. Finland har nyligen kriminaliserat resande i terroristiskt syfte.

I koalitionens kamp mot ISIL:s propagandamaskineri och virtuella nätverk vill man säkerställa att den radikala form av islam som ISIL upprätthåller inte sprids via datanäten. Koalitionens åtgärder ska förhindra radikaliserings- och rekryterings- för bland annat terrorattacker. Finland deltar i koalitionens kommunikationsarbetsgrupp.

ISIL:s finansiella bas har försvagats bland annat genom lufräder mot organisationens oljeproduktion – oljefält, oljeraffinering och transportinfrastruktur. Man försöker identifiera finansierarna och frysa deras egendom. Unesco försöker förhindra att ISIL drar nytta av smuggling av antikföremål. Koalitionens medlemmar beslutade 2015 att de inte betalar lösen för personer som ISIL kidnappar.

I oktober 2017 beslutade EU att inleda den civila krishanteringsinsatsen EUAM Iraq (*European Union Advisory Mission Iraq*) för en reformering av säkerhetssektorn i Irak, vilket Finland starkt understödde. Insatsen har till en början en styrka på 35 sakkunniga och det första mandatet sträcker sig till oktober 2018. Finland förordar en förlängning av mandatet och förstärkning av styrkan. Insatsen fokuserar i initialskedet på strategiskt stöd till det irakiska inrikesministeriet och Nationella säkerhetsrådgivarens byrå. Finland har sekunderat två sakkunniga till insatsen.

Nato förbereder en breddning av sin försvars- och säkerhetsuppbyggande verksamhet (DCB, *Defence Capacity Building*) till en utbildningsinsats i Irak. Målet för utbildningsinsatsen är att stödja utvecklingen av Iraks militära utbildningsinrättningar och att ge strategiskt stöd för en reform av säkerhetssektorn. Insatsen ska inte göra något överlappande arbete i förhållande till de aktiviteter som koalitionen mot ISIL eller andra internationella aktörer (EUAM, UNAMI) utför, utan ska komplettera dessa och stödja sig på koalitionens egenskydd och logistik. Meningen är att beslut om insatsen ska fattas vid Natos toppmöte den 11–12 juli 2017

7. Kostnaderna för insatsen

De kostnader som anges i budgeten för 2018 uppgår under UM:s huvudtitel (moment 24.10.20) till 10,94 miljoner euro och under FSM:s huvudtitel (moment 27. 30.20) till 15,43 miljoner euro. Tilläggskostnaderna för 2018 är under FSM:s huvudtitel ca 1,641 miljoner euro. Behovet av tilläggsanslag härrör huvudsakligen från förflyttningen av såväl trupper som material till det nya insatsområdet, dyrare transportkostnader och kostnaderna för en ny bas. Det har redan framförts att FSM-andelarna ska täckas via det pågående årets första tilläggsbudgetförfarande.

Uppskattningen för 2019 är att kostnaderna under UM:s huvudtitel uppgår till 7,57 miljoner euro och under FSM:s huvudtitel till ca 16,98 miljoner euro. Det fortsatta deltagandet kan under UM:s huvudtitel genomföras i enlighet med statsrådets plan för de offentliga finanserna för 2019–2022. Behovet av tilläggsanslag för 2019 under FSM:s huvudtitel är 4,535 miljoner euro. Denna FSM-andel har beaktats i budgetpropositionen för 2019.

8. Tidigare behandling

Republikens president beslutade den 20 mars 2015 att Finland deltar i säkerhetssektorns utbildningssamarbete i Irak med högst 50 soldater under en period på högst 12 månader räknat från uppnåendet av full operativ beredskap. Detta föregicks av statsrådets redogörelse till riksdagen (SRR 10/2014 rd) och av riksdagsbehandlingen av redogörelsen. Det fortsatta deltagandet beslutades 2016 och 2017 i enlighet med lagen om militär krishantering.

Republikens president beslutade den 29 april 2016 att Finland fortsätter och stärker sitt deltagande i utbildningssamarbetet inom säkerhetssektorn i Irak under ett års tid räknat från den 1 september 2016 med en total numerär på cirka 100 soldater innefattande 50 soldater i fortsatta utbildningsuppgifter och ca 50 soldater i rådgivande verksamhet. Republikens president beslutade den 28 juni 2017 att Finlands deltagande i OIR-insatsen i Irak ska fortsätta med cirka 100 soldater från och med den 1 september 2017 till utgången av 2018. Bägge besluten föregicks av statsrådets redogörelse till riksdagen och av riksdagens behandling av redogörelserna (SRR 2/2016 rd och SRR 5/2017 rd).

Vid sitt gemensamma sammanträde den 1 juni 2018 behandlade republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskott Finlands OIR-deltagande och fastställde som riktlinje att truppstyrkan höjs till 80 soldater för tiden 1 januari till 31 december 2019. Detta inbegriper deltagande i utbildnings- och rådgivningsuppgifter i Irak samt deltagande i nödvändiga stabs-, förvaltnings- och stöduppgifter.

Med beaktande av att det inte finns något egentligt FN-mandat för utbildningsuppdraget och av en helhetsbedömning av insatsens karaktär och förhållanden, bör det anses motiverat att höra riksdagen genom att förelägga den en redogörelse i saken.

Beslutet om deltagande fattas av republikens president på föredragning av statsrådet i enlighet med 2 § 1 mom. i lagen om militär krishantering.